

Ст. 572. 20. Про Державний бюджет України на 2011 рік : закон України від 23.12.2010 № 2857-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 7–8. – Ст. 52.

Надійшла до редколегії 23.01.2012

Дано определение системы основных нормативно-правовых актов, которые регулируют местное налогообложение в Украине и порядок поступлений местных налогов и сборов в местные бюджеты. Отдельное внимание уделено определению понятий: налоговый закон, налоговые решения, налоговые разъяснения. Как следствие, автором обоснована позиция, согласно которой нормативно-правовое регулирование местного налогообложения в Украине характеризуется дуализмом.

Determination of the system of basic normative-legal acts, that regulate local taxation in Ukraine and order of receivables of community charges and collections in local budgets, are determined. Separate attention is spared to determination of concepts: tax law, tax decision, tax elucidations. As a result, the author made his position, that normative-legal adjusting of local taxation in Ukraine is ambivalent.

УДК 251.72+351.863(477)

С. В. Симов'ян

КОНТРОЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ ЯК ЗАСІБ ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ЗЛОЧИННИХ ДОХОДІВ

Визначено види методів контролю, які є в розпорядженні Національного банку України. Доведено, що банківський контроль у сфері легалізації злочинних доходів є різновидом фінансового і необхідною складовою сучасної державної концепції боротьби з незаконним відмиванням коштів.

Посилення ролі банківської системи в ринкових умовах господарювання стало причиною розроблення нових форм та методів контролю з метою недопущення використання фінансових установ зокрема банків, в цілях, що можуть перешкоджати виконанню завдань, які поставлені перед державою. Значна роль у досягненні цієї мети належить встановленню ефективної процедури контролю з боку Національного банку України у сфері легалізації (відмивання) злочинних доходів.

Одержання нелегальних доходів від наркобізнесу, торгівлі людьми, контрабанди й інших злочинів є початковим етапом у процесі відмивання грошей. На наступних стадіях за допомогою різних схем кримінальні гроші потрапляють у легальну фінансову систему, де відбувається рух цих коштів по різних каналах, у тому числі і через рахунки в банках. Таким чином, з використанням банківської системи приховуються джерела походження капіталу, що власне і являє собою легалізацію незаконних доходів. Виходячи з цього для запобігання та протидії легалізації незаконно отриманих

доходів використання банківського контролю за проведенням фінансових операцій просто необхідно.

Ефективність запобігання та протидії легалізації доходів залежить від спрямованості зусиль окремих банківських організацій, банківської системи в цілому і уповноважених державних установ. У координації заходів щодо протидії легалізації злочинно отриманих доходів має брати участь Національний банк України (НБУ), тому що має достатні адміністративні важелі для цього і в нього вже є певні напрацьовані методики контролю за банками. Окрім встановлення обов'язків фінансових установ у сфері запобігання та протидії легалізації доходів є ще кілька причин, що спонукають фінансові установи для розроблення та вдосконалення процедури внутрішнього контролю. Так, необхідність виконання вимог FATF, посилення контролю з боку НБУ та Державного комітету фінансового моніторингу (ДКФМ), неможливість повноцінної інтеграції у світову банківську систему – це фактори, які дають українським банкам імпульс до розроблення власних методик боротьби з легалізацією злочинно отриманих доходів. Крім того, виходячи зі світового досвіду, можна стверджувати, що найголовнішим стимулом для банків у боротьбі з легалізацією є необхідність збереження своєї бездоганної репутації в очах клієнтів, акціонерів, потенційних інвесторів і контролюючих органів. Таким чином, на даний момент боротьба з легалізацією доходів, одержаних злочинним шляхом, через проведення контролю – це одне з важливих завдань банківської системи взагалі та НБУ як головного банку цієї системи зокрема.

Окремі аспекти проблеми боротьби з легалізацією злочинних доходів містяться у працях О. М. Бандурки [1], А. Ф. Волобуєва [2], Н. О. Гуторової [3], В. М. Поповича [4]. Сучасним проблемам організаційно-правового забезпечення фінансового контролю з боку банків присвячені праці вітчизняних науковців, зокрема Е. О. Алісова [5], В. С. Симов'яна [6], А. К. Воронової і М. П. Кучерявенка [7], О. П. Гетманець [8], А. О. Монаєнко [9], О. П. Орлюк [10], Л. А. Савченко [11] та інших. Проте застосування контрольних заходів з боку НБУ як засобу протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, не розглядалося.

Мета статті – проаналізувати існуючі в теорії фінансового права вчення про основні ознаки фінансового і банківського контролю і визначити правові засоби, які можуть бути використані в діяльності НБУ для протидії легалізації злочинних доходів як складової сучасної нової державної правової концепції боротьби з легалізацією доходів, одержаних злочинним шляхом.

Сутність фінансового контролю впливає з об'єктивно властивої фінансам контрольної функції і традиційно розглядається в юридичній науці як цілеспрямована діяльність відповідних державних органів влади, недержавних організацій по контролю за законністю та обґрунтованістю формування, розподілу та використання фінансових ресурсів, що знаходяться у розпорядженні держави [7].

Особливе місце фінансового контролю в загальній системі державного контролю зумовлено його специфікою. Об'єктивно властива фінансам здатність виражати специфічний аспект виробничих відносин у будь-якій сфері робить фінансовий контроль, з одного боку, всеохоплюючим, а з іншого – залежність здійснення цього контролю від певних суб'єктів конкретизується у видах цих суб'єктів, їх правовому статусі та повноваженнях стосовно не взагалі фінансів, а конкретного предмета фінансового контролю. Тому бюджетний контроль, податковий контроль, банківський контроль та інші становлять окремі одиничні різновиди фінансового контролю. Оскільки отримання злочинних доходів і їх використання через фінансові установи України прямо впливає на ефективність функціонування фінансової системи української держави і стабільність банківської діяльності, такі доходи, з метою недопущення їх легалізації (відмивання), також є предметом фінансового контролю.

Відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» (Закон України «Про запобігання...») доходи, одержані злочинним шляхом, – це будь-яка економічна вигода, одержана внаслідок вчинення суспільно небезпечного діяння, що передує легалізації (відмиванню) доходів, яка може складатися з матеріальної власності чи власності, що виражена в правах, а також включати рухоме чи нерухоме майно та документи, які підтверджують право на таку власність або частку в ній [12].

Чинним законодавством України визначаються також органи та методи контролю за виконанням законів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму (ст. 25 Закону України «Про запобігання...») та фінансові санкції за порушення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, що свідчить про наявні елементи процедури контролю.

Таким чином, проблема створення запобіжних заходів щодо легалізації злочинних доходів пов'язана з фінансовим контролем, сферою його застосування та методами здійснення. Для виявлення ефективних заходів контролю проаналізуємо сферу його застосування, тобто процес легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.

У юридичній літературі існують різні точки зору щодо сутності процесу легалізації (відмивання) злочинних доходів, понятійного апарату цього явища. На думку В. М. Поповича, для юридичного аналізу проблем кваліфікації дій правопорушників у банківській сфері необхідно поділити загальний механізм здійснення корисних посягань за допомогою фіктивно утворених грошових коштів на чотири етапи: утворення фіктивних грошових коштів, їх відмивання, повернення відмитих, але по своїй суті фіктивних грошових коштів ініціаторам їх створення та використання [4]. Експерти

ООН, які беруть участь у розробленні заходів боротьби з легалізацією злочинних доходів, також у своїй роботі використовують чотирифазову модель відмивання грошей [13]. А. Ф. Волобуєв стверджує, що яким би не було походження брудних грошей та якими б шляхами вони не просувалися, у цьому процесі можна виділити п'ять етапів [2, с. 81–82]. Міжнародною організацією FATF використовується найбільш розповсюджена модель процесу відмивання грошей, яка одержала назву трифазової. Ця модель заснована на поділі процесу легалізації на три основні фази: розміщення (placement), розшарування (layering) і інтеграція (integration). Щоправда, на практиці найчастіше перелічені стадії відмивання проходять одночасно або накладаються одна на іншу [14]. Всі наведені моделі легалізації мають право на існування і всі здійснюються переважно через банки або через інші фінансові установи.

Правовий статус і повноваження НБУ як органу банківського контролю реалізується на підставі завдань і принципів. Виходячи із завдань і принципів банківського контролю діяльність НБУ повинна реалізовуватися в умовах незалежності, об'єктивності та відповідальності і мати законний, ефективний, плановий, компетентний та гласний характер. Враховуючи чинне законодавство та практику діяльності НБУ проаналізуємо відповідність сучасного становища центрального банку заданим цілям і принципам.

Принцип законності в банківській діяльності, в тому числі контрольній, реалізується згідно з Конституцією України та іншими нормативно-правовими актами, які приймаються на підставі Конституції України та визначають контрольні повноваження. Відповідно до ст. 9 Закону України «Про Національний банк України» контроль за виконанням Основних засад грошово-кредитної політики покладається на Раду Національного банку. Згідно зі ст. 55 Закону України «Про Національний банк України» НБУ здійснює функції банківського регулювання та нагляду за діяльністю банків у межах та порядку, передбачених законодавством України [15]. Відповідно до цієї норми об'єктом контролю з боку НБУ є діяльність підконтрольних осіб щодо дотримання банківського законодавства, нормативно-правових актів НБУ та економічних нормативів у повноваженнях НБУ встановлювати заходи відповідальності банків за порушення банківського законодавства. Закон проголошує, що до підконтрольних осіб належать банки, їх підрозділи, афілійовані та споріднені особи банків на території України та за кордоном, банківські об'єднання, представництва та філії іноземних банків в Україні, а також інші юридичні та фізичні особи.

Принцип незалежності в контрольній діяльності НБУ реалізується неоднозначно. Підпорядкованість та звітність центрального банку обмежує його самостійність і незалежність, проте забезпечує відповідальність як контролюючого суб'єкта. Згідно з чинним законодавством України немає норм, які надають державі право втручатися в оперативну діяльність НБУ і навпаки – НБУ має

широкі повноваження щодо визначення грошово-кредитної політики, її впровадження і контролю.

Оскільки НБУ здійснює державне регулювання діяльності банків як безпосередньо, так і через створені ним органи, які у ст. 61 Закону України «Про Національний банк України» визначаються як органи банківського нагляду, розглянемо їх склад і повноваження детально.

Повноваження Ради Національного банку як керівного органу НБУ встановлюються нормами Закону України «Про Національний банк України». Згідно із Законом Рада Національного банку виконує контрольну функцію наступними засобами: аналізує вплив грошово-кредитної політики України на стан соціально-економічного розвитку країни (п. 2 ст. 9); затверджує кошторис доходів та витрат НБУ (п. 4 ст. 9); визначає аудиторську компанію для проведення аудиторської перевірки НБУ, розглядає аудиторський висновок, затверджує бухгалтерський баланс НБУ та оприлюднює (п. 6 ст. 9); затверджує щорічно до 1 липня звіт про виконання кошторису НБУ та розподіл прибутку за звітний бюджетний рік (п. 7 ст. 6); має право відкладального вето щодо рішень Правління НБУ (ст. 13); дає оцінку діяльності Правління НБУ щодо виконання основних засад грошово-кредитної політики та інших обов'язкових для виконання рішень (п. 11 ст. 9). Повноваження Ради Національного банку обмежені, оскільки вона не має права втручатися в оперативну діяльність Правління НБУ і застосування права вето також залежить від підтримки членів Правління НБУ (повинно підтримуватися двома третинами від загальної кількості членів Правління НБУ не пізніше п'ятиденного строку від дня застосування вето) [15].

Отже, визначені повноваження свідчать, що контроль з боку Ради Національного банку пов'язаний переважно з виконанням функцій внутрішнього банківського контролю. До того ж Голова Правління НБУ обов'язково входить до складу Ради Національного банку. При невиконанні або неналежному виконанні правлінням НБУ рішень Ради Національного банку, які є обов'язковими, Рада Національного банку має право звернутися для викладення своїх позицій до Голови НБУ або Верховної Ради України, або Президента України. Звернення до Голови НБУ при спірних питаннях, як і такий результат контролю, як звернення з власними позиціями, підкреслює підпорядкування Ради Національного банку його керівнику і значно обмежує результативність контрольних дій.

Внаслідок цих повноважень щодо контрольної діяльності Ради Національного банку напрошується висновок про її залежний від Правління НБУ стан, а також про її повноваження щодо здійснення внутрішньобанківських контрольних функцій. Однак право Ради Національного банку на аналіз виконання грошово-кредитної політики в країні і надання оцінки цієї діяльності свідчить про наявність повноважень щодо виконання заходів державного зовнішнього фінансового контролю за діяльністю банків у широкому розумінні, тобто за виконанням засад грошово-кредитної політики

держави. За невиконання цих вимог повноваження Ради Національного банку достроково припиняються за рішенням Президента України або Верховної Ради України, що підкреслює відповідальність з боку Ради Національного банку як суб'єкта банківського контролю за діяльністю центрального банку.

У сучасній системі внутрішніх органів НБУ для здійснення зовнішнього контролю за банками, крім Ради Національного банку, існують і інші контролюючі суб'єкти. Організаційні основи та структура органів НБУ уповноважених на здійснення регулятивних та контрольних функцій були закладені у 1997 р. Положенням про структуру системи банківського нагляду Національного банку України та його повноваження щодо адекватного реагування на порушення в діяльності комерційних банків, затвердженим постановою Правління НБУ [16].

З метою координації наглядових процесів і контролю за їх здійсненням у 2006 р. в НБУ було створено Дирекцію з банківського регулювання та нагляду, якій підпорядковані шість підрозділів і на цей час (станом на 01.01.2012), серед яких Департамент з питань запобігання використанню банківської системи для легалізації кримінальних доходів та фінансування тероризму. В структурі НБУ функціонує відділ контролю за дотриманням наглядових регламентів, який підпорядковано заступнику голови НБУ [17].

Контрольна діяльність НБУ реалізується в повноваженнях її органів та установ у певних формах і методах. Закон України «Про Національний банк України» (ст. 61) встановлює, що регулятивні функції НБУ здійснюються у відповідних **формах**, визначених Законом України «Про банки і банківську діяльність» Згідно з чинною статтею регуляторні повноваження НБУ використовуються для здійснення наглядових, тобто насправді контрольних функцій, оскільки йдеться про перевірки. Так, відповідно до ст. 71 Закону України «Про банки і банківську діяльність» встановлюються засади проведення інспекційних перевірок банків. Закон встановлює, що кожний банк є об'єктом перевірки на місці інспекторами НБУ чи аудиторами, призначеними НБУ [18]. Про аудиторські перевірки мова йде в ст. 69 Закону України «Про банки і банківську діяльність». Про комплексні перевірки структурних підрозділів НБУ, що проводяться один раз на рік, визначається в ст. 69 і про зовнішні аудиторські перевірки НБУ – в ст. 70 Закону України «Про Національний банк України». Перевірки і ревізії в адміністративному і фінансовому праві завжди розглядаються як **методи**, тобто засоби проведення фінансового контролю. Оскільки право на застосування заходів впливу до банків НБУ має на підставі результатів інспекційних перевірок або результатів аналізу звітності, перевірок аудиторів тощо [17], то мова йде саме про способи контролю, тобто методи. Таким чином, є колізія в банківському законодавстві, яка потребує вирішення.

У теорії права існує думка щодо банківського контролю, який здійснюється у вигляді ліцензування, регулювання економічних

нормативів, інспектування і ревізії [9, с. 54]. З цим висновком, на нашу думку, важко погодитися: оскільки контроль за діяльністю банків здійснюється шляхом інспектування та ревізії, щодо ліцензування, то це метод адміністративного регулювання процесу створення банків, а регулювання економічних нормативів – один із засобів регулювання банківської діяльності. У методологічних документах НБУ стосовно банківського контролю діяльність з регулювання завжди відрізняється від наглядової діяльності. Так, «нагляд – це форма діяльності державних органів щодо забезпечення законності», а регулювання – процес створення системи норм і правил, які регулюють діяльність фінансових установ [10, с. 5]. Поняття «банківське регулювання» визначається законом саме як одна із функцій НБУ, що полягає у створенні системи норм, які регулюють діяльність банків, визначають закріплені принципи банківської діяльності, порядок здійснення банківського нагляду, відповідальність за порушення банківського законодавства.

Наведені положення потребують вирішення наступних питань: по-перше, про поняття «форма» як засіб виконання контрольних (наглядових) функцій НБУ, по-друге, про заходи реалізації контрольних повноважень НБУ, по-третє, про доцільність ототожнення регуляторних та контрольних функцій НБУ як це визначено в дис.-позиції ст. 61 Закону України «Про Національний банк України».

Щодо поняття «форма» як засіб регулятивної або контрольної діяльності в юридичній літературі існують різні точки зору. З урахуванням філософського значення поділяємо погляд науковців, які розмежовують поняття «форма» і «метод» контролю і визнають, метод фінансового контролю – це засоби, прийоми та способи, які використовуються при здійсненні контрольних функцій відповідними суб'єктами, наприклад ревізії або перевірка [8, с. 102; 11, с. 58].

У законодавстві відзначається, що заходи здійснення державного нагляду (контролю) – це планові та позапланові заходи, які здійснюються шляхом проведення перевірок, ревізій, оглядів, обстежень та інших дій [19] Оскільки банківський контроль належить до видів державного фінансового контролю, то йому також притаманні вказані методи, і перевірка згідно з чинним банківським законодавством також є методом, а не формою контролю. Таким чином, використання поняття «нагляд» у практиці діяльності НБУ зумовлює висновок, що мова йде про контроль, який здійснюється притаманними банківській діяльності методами, тобто перевітками.

Відповідно до типової моделі легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, банки здійснюють контрольні заходи, які за змістом відповідають таким видам фінансового контролю, як попередній, поточний та подальший. До засобів банківського контролю у сфері легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, належать: ідентифікація, перевірка, моніторинг, обстеження, спостереження, розслідування та вивчення.

Підґрунтям діяльності контролюючого суб'єкта з фінансового контролю спеціальної компетенції є ті завдання, для яких він

створюється. У цьому контексті згідно з чинним законодавством України фінансовий контроль у сфері легалізації злочинних доходів здійснюється органами спеціальної компетенції, до яких належать банки і головний суб'єкт банківської системи НБУ.

Аналіз законодавства та наведених підходів свідчить, що розгляд поняття і сутності банківського контролю у сфері легалізації (відмивання) злочинних доходів не можна обмежувати посиланням на методи здійснення з боку НБУ або на цілі і завдання діяльності контролюючих суб'єктів, або на їх призначення в структурі державного управління. Усе це разом є змістом контролю як засобу протидії легалізації злочинних доходів, що є в розпорядженні головного державного банку. Вважаю, що спільною ознакою такого розгляду є правова форма банківського контролю як інституту, притаманного саме системі фінансового права.

З усвідомленням суспільством важливості і необхідності активної боротьби з відмиванням грошей ця проблема набула глобального характеру. Багатьма країнами світу вживаються дієві контрзаходи протидії цьому негативному явищу – розробляється й удосконалюється нормативно-правова база протидії, продовжується розширення діяльності і якісний розвиток функціональних можливостей контролюючих і правоохоронних органів, перешкодою легальності стають державні та приватні банки, які займаються розробленням та втіленням власних систем запобігання та протидії проникненню злочинних доходів у фінансові системи країни. Ефективність боротьби з легалізацією доходів, одержаних злочинним шляхом, залежить від налагодженої системи банківського контролю, організація якого покладається на НБУ як центральний державний банк країни.

Список літератури: 1. Бандурка О. М. Інтерпол / О. М. Бандурка. – Х. : Вид-во Ун-ту внутр. справ, 2003. – 240 с. 2. Волобуєв А. Ф. Проблеми методики розслідування розкрадань майна в сфері підприємництва / А. Ф. Волобуєв. – Х. : Вид-во Ун-ту внутр. справ, 2000. – 380 с. 3. Гуторова Н. О. Кримінально-правова охорона державних фінансів України : монографія / Н. О. Гуторова. – Х. : Основа, 2001. – 340 с. 4. Попович В. М. Правові основи банківської справи та її захист від злочинних посягань : Настільна книга з питань банківської справи та підприємницької економічної безпеки / В. М. Попович. – К. : Дія Плюс, 1995. – 324 с. 5. Алісов Е. О. Теоретичні проблеми правового регулювання грошового обігу в Україні / Е. О. Алісов. – Х. : Фоліо, 2004. – 288 с. 6. Симв'ян В. С. Проблеми визначення поняття «банківський контроль» в науці фінансового права / В. С. Симв'ян // Європейські перспективи. – 2011. – № 1, ч. 1. – С. 120–124. 7. Воронова Л. К. Финансовое право / Л. К. Воронова, Н. П. Кучерявенко. – Х. : Легас, 2003. – 436 с. 8. Гетманець О. П. Бюджетний контроль: організаційно-правові засади : монографія / О. П. Гетманець. – Х. : Екограф, 2008. – 308 с. 9. Монаснко А. О. Правові основи державного фінансового контролю : навч. посіб. / А. О. Монаснко. – Запоріжжя : КПУ, 2008. – 152 с. 10. Орлюк О. П. Банківська система України. Правові засади організації / О. П. Орлюк. – К. : Юрінком Інтер, 2003. – 240 с. 11. Савченко Л. А. Правові проблеми фінансового контролю в Україні : монографія / Л. А. Савченко. – Ірпінь : Акад. держ. податк. служби України, 2001. – 407 с. 12. Про запобігання та протидію легалізації

(відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму : закон України від 28 листоп. 2002 р. № 249-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/249-15>. **13.** The financial services sector in Europe. Regulatory investigation and enforcement issues in Germany [Електронний ресурс] // Freshfields Bruckhaus Deringer, September 2002. – Режим доступу: <http://www.freshfields.com/.../practice/fig/publications/pdfs/4043.pdf>. **14.** FATF-1X Annual Report (1997–1998), 25 June 1998, p. 12–13 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.moneylaundering.ca/public/law/lawcanadalaw.php>. **15.** Про Національний банк України : закон України від 20 трав. 1999 р. № 679-XIV // Голос України. – 1999. – № 112. **16.** Положення про структуру системи банківського нагляду Національного банку України та його повноваження щодо адекватного реагування на порушення в діяльності комерційних банків : затв. постановою Правління Національного банку України від 17 листоп. 1997 р. № 380 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0486500-97>. **17.** Про затвердження Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства : постанова Правління Національного банку України від 28 серп. 2001 р. № 369 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 41. – Ст. 1864. **18.** Про банки і банківську діяльність : закон України від 7 груд. 2000 р. № 2121-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>. **19.** Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності закон України від 5 квіт. 2007 р. № 877-V [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16>. **20.** Всеобщие директивы по противодействию отмыванию доходов в частном банковском секторе : подпис. 30 окт. 2000 г., Вольсфберг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.moneylaundering.ca/public/law/lawcanadalaw.php>.

Надійшла до редколегії 22.03.2012

Определены виды методов контроля, которые находятся в распоряжении Национального банка Украины. Доказано, что банковский контроль в сфере легализации преступных доходов является разновидностью финансового и необходимой составляющей современной государственной концепции борьбы с незаконным отмыванием средств.

On The types of control methods, which are at disposal of the National bank of Ukraine, are certain. It is proved, that the banking supervision in the field of money laundering is a form of financial and necessary component of the modern state concept to combat illegal «money» means.

УДК 342.51

А. А. Стародубцев

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ В ОРГАНАХ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Уточнені значення та види практики в органах внутрішніх справ, охарактеризовано її процедурні аспекти та з'ясовано особливості адміністративно-правового регулювання цього виду професійної підготовки.

© Стародубцев А. А., 2012